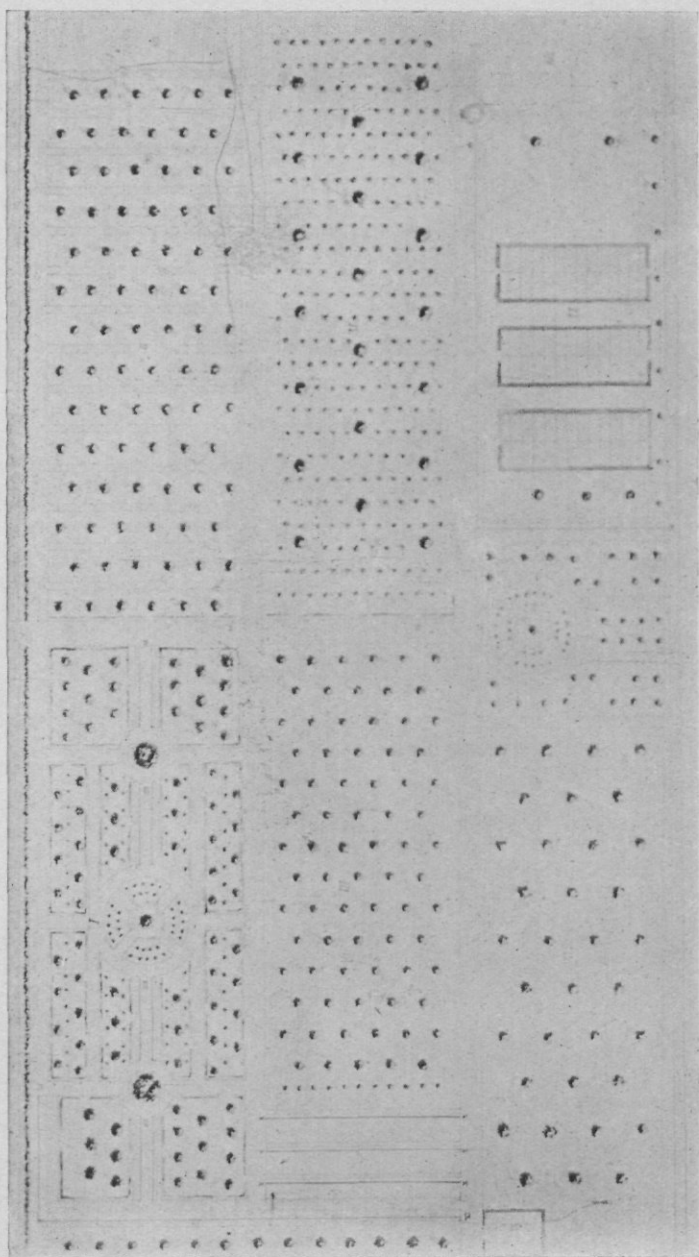

A decorative border with Art Nouveau-style corner ornaments and repeating patterns along the sides.

VERSLAG,
VAN
ZEELAND'S PROEFTUIN
OVER HET JAAR 1909.

Plan van aanleg.

VERSLAG

VAN

ZEELAND'S PROEFTUIN

OVER HET JAAR 1909.

Zeeland's Proeftuin heeft in het jaar 1909, het zesde jaar sedert de oprichting, een bijzonder gunstig jaar gehad wat betreft de opbrengst der vruchtboomen; van drie vakken, ieder ter grootte van ongeveer $1875M^2$, dus van een totaal oppervlakte van $5625M^2$, werden geoogst 3026 kilogram peren en appels. Het waren de vakken I fijne fruittuin, II sortiment volgens tijd van rijpheid, en III het struikvormsortiment.

Een dergelijke vruchtbaarheid van nog zoo jeugdige boomen is werkelijk buitengewoon, te meer waar het over een sortiment van meer dan 100 soorten loopt en wij weten voldoende dat daarbij vele zijn, die slechts geringe opbrengsten geven.

Meer nog springt deze groote vruchtbaarheid in het oog, wanneer we enkele soorten afzonderlijk gaan beschouwen, waartoe ik hier een lijstje laat volgen van een aantal struiken, meest allen op verzwakkende onderlagen veredeld en in het voorjaar van 1903 als 2- en 3-jarige veredelingen opgeplant.

NAAM	Aantal stuks	Totaal aantal Kilogrammen
Beurré d'Amanlis	6	347½
Beurré de Mérode.	2	71
Madame Treyve	1	23½
Soldat Laboureur	4	106
Beurré Hardy	7	259
Souvenir du Congrès	1	37½
Louis bonne d'Avranches.	2	68
Seigneur d'Esperen	2	49
Beurré Capiaumont.	2	44
Poire de Tongres.	2	53
William's Duchesse	2	53½
Doyonné du Comice.	2	30½
Conseiller de la Cour.	2	54
Duchesse d'Angoulême	3	89
Marie Louise	2	39½
Beurré Superfin	1	18½
Alexandrine Douillard	1	23
Beurré Diel	2	55½
Nouveau Poiteau	2	74½
Beurré Alexander Lucas.	2	54
Triomphe de Jodoigne.	2	43
Beurré Six	4	72
Landsberger Reinette	1	32½
Ribston peppin	1	24½
Signe Tillisch	1	19
Transparente de Croncels	2	19
Grimes Golden peppin.	3	132½
Totaal	62	1893

Zestig struiken van dezelfde soorten, op denzelfden tijd geplant en even oud, werden ter vergelijking gewogen in Zeeland's Proeftuin op klei en in den Centralen Proeftuin te Breda op zand. Het gemiddelde per struik bedroeg in Zeeland's Proeftuin 31,2 Kilogram, in den Centralen Proeftuin te Breda 24,9 kilogram.

De hoogste opbrengst gaf een Beurré d'Amanlis, waarvan

Beurré d'Amanlis.

de afbeelding hierbij gaat, n.l. 78 kilogram ; een Beurré Hardy bracht het tot 56 kilogram.

Ondanks deze hooge opbrengsten was de kwaliteit der vruchten uitmuntend, om dit vast te stellen werden aanstonds na den pluk de eerste en tweede kwaliteit vruchten zooveel moge-

lijk afzonderlijk gewogen. Van 2411 kilogram peren waren slechts 179 kilogram tweede kwaliteit en van 461 kilogram appels waren 65 kilogram tweede kwaliteit. De vele bezoekers waren opgetogen over de prachtige kwaliteit en bij gelegenheid van de excursie van den Deutsche Pomologen Verein, werden heel wat vruchten meegenomen om in het Deutsche Vaderland te kunnen toonen

Vrijstaande Snoeren.

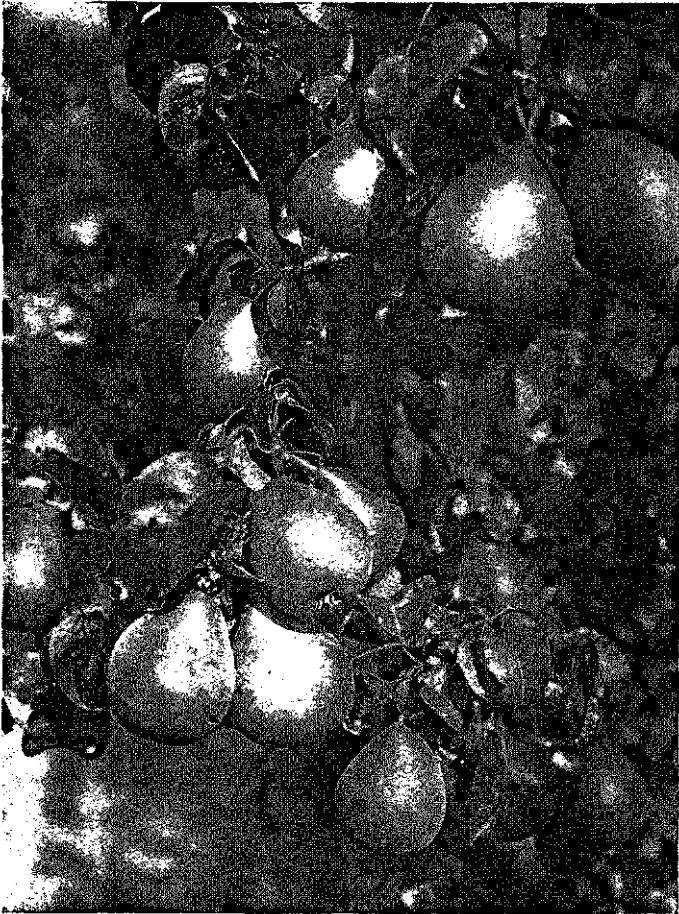
tot welke ontwikkeling de vruchten in Zeeland's Proeftuin kunnen uitgroeien zonder eenige beschutting.

Ook de groei der boomen is uitstekend, de evengenoemde Beurré d'Amanlis heeft thans een hoogte bereikt van 4.50 Meter en een midellijn van 6.20 Meter, gemeten over de onderste etage.

De gezondheid laat evenmin te wenschen over en het zou slechts herhalen zijn van vorige jaarverslagen, wat daarover reeds gezegd is, er kan volstaan worden met daarnaar te verwijzen.

Al dienen verdere jaren afgewacht te worden, dan mag althans dit wel geconstateerd worden, dat tot heden gezondheid en

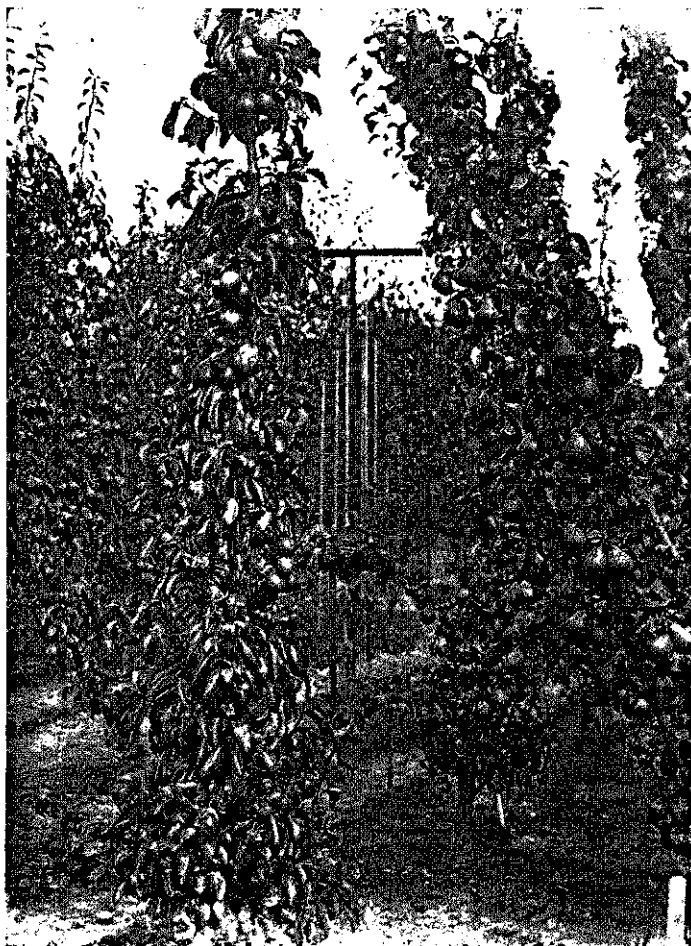
vruchtbaarheid buitengewoon zijn, dat kanker en schurft zelfs bij de het meest daardoor geplaagde soorten slechts sporadisch

Trossen Beurré Hardy.

voorkomen en dat dit gerust mag toegeschreven worden aan de doelmatig toegediende kunstmestbemesting. De algemeene bemesting, welke vanaf het begin van den aanleg is gegeven,

is, gerekend per H.A. : 500 K.G. patentkali, 800 K.G. superhospfaat en 300 K.G. Chilisalpeter en bovendien om de vijf jaren 4000 K.G. kalk. Chilisalpeter of eenige andere stikstofbemesting is in de laatste twee jaren niet meer toegediend, alleen aan die boomen die niet al te krachtig groeiden of die

Een vruchtbaar Hoekje.

zéér sterk met vrucht bezet waren, werd Chilisalpeter gegeven.

De appels op perceel II (sortiment volgens tijd van rijpheid), waar vroeger een boomgaard stond en welke zeer slecht groeiden, ontvangen sedert 1906 een dubbele kaligift, dus 1000 K.G. patentkali per H.A., wat tengevolge heeft gehad, dat deze appelstruiken thans krachtige gezonde loten maken en weinig verschil in ontwikkeling toonen met de andere boomen.

De vergelijking tusschen Superphosphaat en beendermeel op perceel III (struikvormensortiment) heeft tot heden nog geen zichtbaar verschil gegeven.

Omdat menigmaal de vraag gedaan wordt, wat de ondercultuur onder vruchtboomen toch wel kan opbrengen, wordt thans ook geregeld jaarlijks aantekening gehouden van de netto opbrengst hiervan; over een aantal jaren volgehouden verkrijgt men aldus betrouwbare gegevens, waarmede rekening kan worden gehouden.

De boomgaard (perceel IV) heeft een onderbeplanting van kruisbessen, zwarte bessen en roode bessen.

Beplant zijn 10 Aren met kruisbessen, waarvan dit jaar geplukt werden 784 kilogram, welke een netto opbrengst gaven van f 33.84 na aftrek van alle onkosten, als plukken, verpakken, verzenden en verkoopen.

Per H.A. zou dit een bedrag uitmaken van f 338.40.

2 Aren zijn beplant met zwarte bessen, de opbrengst hiervan was slechts 25 K.G., welke netto, na aftrek van alle kosten, f 5.45 opbrachten. De roode bessen beslaan een oppervlakte van 9 aren, waarvan 170 K.G. geplukt werden met een netto opbrengst van f 10.20.

Van perceel V, het steenfruitsortiment, waren 8 Aren beplant met roode kool, welke een netto opbrengst gaf van f 57.80. Dit cijfer omgerekend per H.A. geeft alsdan een netto opbrengst van f 722.50, een belangrijk bedrag voor ondercultuur, en dat nog meer beteekenis krijgt wanneer men in aanmerking neemt dat de koolprijzen in het najaar van 1909 bijzonder slecht waren.

Perceel VI gereserveerd voor eventueele kasculturen was voor

IJzeren Vollenwindleiding.

een oppervlakte van 10 Aren beplant met aardappelen welke een netto opbrengst gaven van f 36.25.

Perceel II, sortiment volgens tijd van rijpheid, was beplant met prei, deze was totaal onverkoopbaar en stond met ingang 1910 nog te velde.

Algemeen viel het op dat op het gedeelte van de appelvarieteiten, dat 1000 K.G. patentkali per H.A. kreeg, de prei zooveel zwaarder en donkerder was dan op het gedeelte van de peer-varieteiten, waar slechts 500 K.G. patentkali gegeven wordt.

Voorbijgangers maakten menigmaal deze opmerking.

Bijzondere proefnemingen zijn in 1909 niet gedaan, de gewone bespuitingen met Bordeauxsche pap zijn toegepast en carbolineum werd alleen gebruikt om een hier of daar verschijnend plekje bloedluis in te smeren.

Een volledige inzending fruit werd op de tentoonstelling te Oostburg van de Vereeniging ter Bevordering van de Ooftteelt in het IVe District, in het laatst van September, geexposeerd en verwierf een groote Zilveren Medaille.

Zeer de aandacht trokken bij deze inzending eenige trossen peren, gegroeid aan vruchtbotoculaties, welke in den zomer van 1908 op kale takken waren geplaatst.

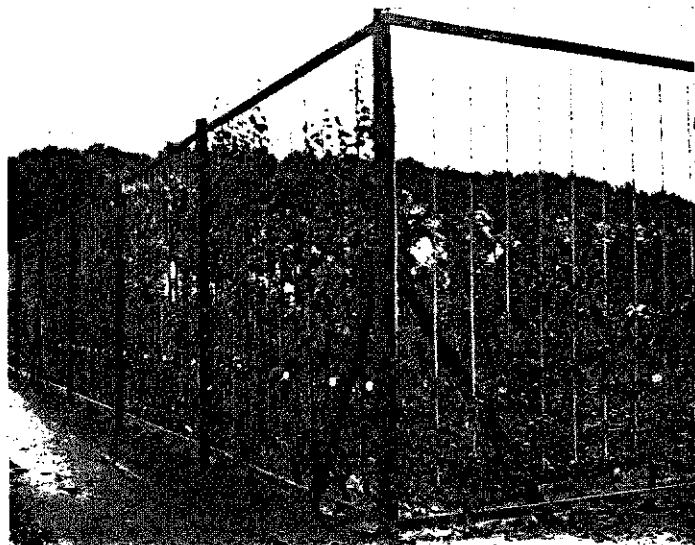
Een dezer oculaties, van Beurré d'Amanlis, droeg zeven stuks flink ontwikkelde vruchten.

Het aantal bezoekers bedroeg 460, waaronder een excursie van de Deutsche Pomologen Verein en een excursie van de Société Linn enne te Brussel, voorts verschillende land- en tuinbouw cursussen.

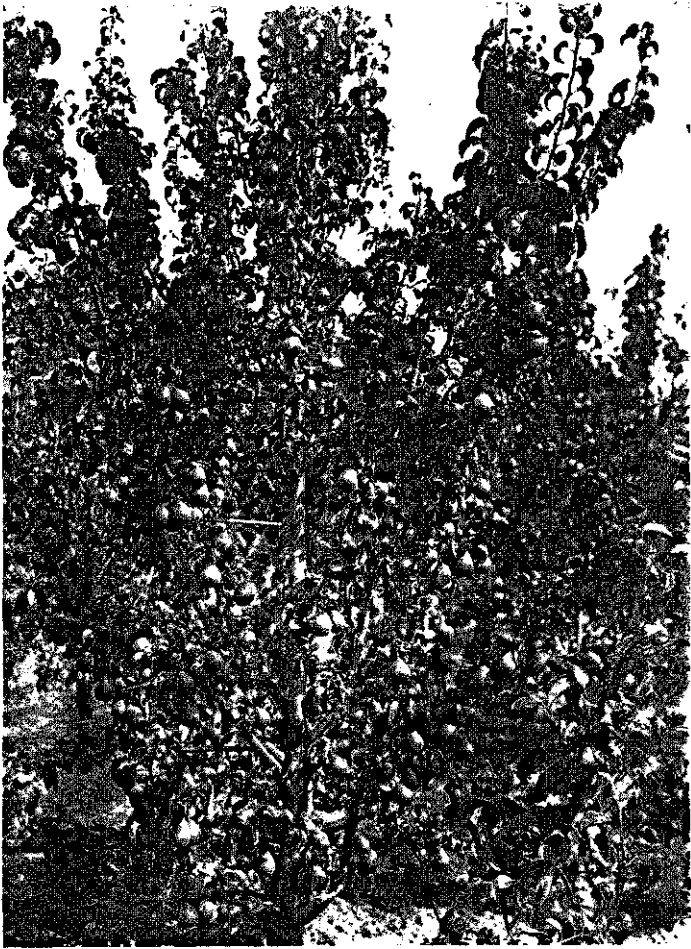
De leerlingen van de Rijkslandbouw-winterschool te Goes ontvingen eenige malen praktische snoeilessen in den proeftuin en oefenden er zich in het veredelen.

Eveneens was dit het geval met de leerlingen van den tuinbouw-wintercursus te Goes.

Aanvragers werden uitgereikt 3950 stuks oculaties en enten, waarvan opmerkelijk alleen van de Précoce de Trévoux 1200 oculaties en 130 enten.

Houten Vollenwindleiding.

Beurre Hardy.

Een proef met bloemuitdunning bij de Duchesse d'Angoulême gaf sprekende resultaten en zal in volgende jaren op meerdere soorten worden voortgezet.

De Duchesse d'Angoulême is bekend om den rijken bloei en de weinige vruchtzetting, daarom werden op perceel II waar het

sortiment volgens tijd van rijpheid plaats heeft gevonden en iedere varieteit in twee exemplaren is aangeplant, bij de Duchesse d'Angoulême van het eene exemplaar de helft der bloemen bij het begin van den bloei uitgedund, van het andere exemplaar niet.

De uitkomst was verrassend, het exemplaar waarvan de bloemen waren uitgedund gaf 19 kilogram vruchten, het andere exemplaar slechts 3½ kilogram.

Ook werd van het begin en het einde van den bloei van alle aanwezige soorten wederom aanteekening gehouden.

Ten slotte volgt hier nog het sortiment vruchten dat in Zee-land's Proeftuin aanwezig is en waarvan ent- of oculatiehout op aanvraag voor zoover aanwezig kosteloos verstrekt wordt.

PEREN.

Beurré Giffard
 Doyonné de Juillet
 Précoce de Trévoux
 Clapp's Favorite
 Triomphe de Vienne
 Beurré Hardy
 Louise bonne d'Avranches
 Beurré Superfin
 Marie Louise Duquesne
 Conseiller de la Cour
 Soldat Laboureur
 Poire de Tongres
 Doyonné du Comice
 Beurré Napoléon
 Duchesse d'Angoulême
 Triomphe de Jodoigne
 Beurré Alexander Lucas
 Beurré Diel

Josephine de Malines
 Olivier de Serres
 Doyonné d'Alençon
 Suprême Coloma
 Le Lectier
 Passe Colmar
 Beurré d'Amanlis
 Fondante des bois
 Beurré de Mérode
 Seigneur d'Esperen
 Zéphérin Grégoire
 Bon Chrétien William
 William's Duchesse
 Nouveau Poiteau
 Bergamotte d'Esperen
 Beurré blanc
 Souvenir du Congres
 Figue d'Alençon
 Monseigneur van Mons

Dr. Jules Guyot
 Capiaumont
 Beurré gris
 Hardenpont d'Hiver
 Baronne de Mello
 Prémices de Marie Lesueur
 Koning Karel van
 Wurtemberg.

Marguerite Marillat
 Des deux Soeurs
 Général Todtleben
 Nouvelle Fulvie
 Citron des Carmes
 Trésorier Lesacher
 Winter Williams
 Beurré von Ladé
 Forellenpeer
 Beurré Six
 Beurré Ghélin
 Beurré Bachelier
 Minister Dr. Lucius
 Koolstok
 Fertility
 Comtesse de Paris
 Madame Treyve
 Alexandrine Douillard
 Beurré Chaudy

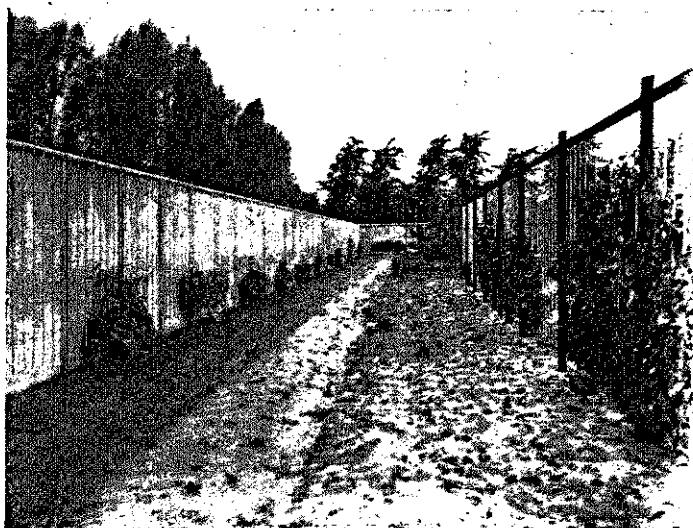
APPELS.

Roode Astracan
 Yellow Transparente
 Charlamowski

Transparente de Croncels
 Lord Suffield
 Keizer Alexander
 The Queen
 Grand Richard
 Cellini
 Cox' Pomona
 Winter Goud Parmain
 Ananas Reinette
 Cox' Orange peppin
 Schoone van Boskoop
 Ribston peppin
 Orléans Reinette
 Belle de Pontoise
 Champagne Reinette
 Harberts Reinette
 Bauman's Reinette
 Witte Winter Calville
 Present van Engeland
 Court pendu
 Winter Goud Parmain
 Belle de Veurne
 Gele Bellefleur
 Zure Brabantsche Bellefleur
 Fransche Paradijs
 Grootte Kasseler Reinette
 Lemoen appel
 Fransche Holaart
 Kandij zoet
 Zoete Huisman
 Zoete Ermgaard
 Zoete Campagner

President Krüger
 Rhode Island Greening
 Salomé
 Witte Astracan
 Signe Tillisch
 Irisch Peach
 Newton pippin
 Gloria Mundi
 Akerö
 Pffirsichroter Sommerapfel
 Rudolph van Oostenrijk
 Norther Spy
 Grimes Golden peppin
 Dr. Seeligs Oranje peppin
 Muskat Reinette
 Safstaholm

Manks Codlin
 Neue Himbeeraepfel
 Grauwe Fransche Reinette
 Winter Borsdorfer
 Gravensteiner
 Witte Rosmariner
 Schöner von Nordhausen
 Roode Herfst Calville
 Dantziger Kant
 Parker's Peppin
 Lane's Prince Albert
 Canada Reinette
 Nieuwe Engelsche Pigeon
 Deutsche Goldpeppin
 Princesse noble
 Tranekjaer

Belonmuur.

KERSEN.

Ostheimer Weichsel
 Belle de Choisy
 Reine Hortense
 Badacsoner Zwarte
 Reuzenkens
 Früheste der Mark.

PRUIMEN.

Blauwe eierpruim
 Rode eierpruim
 Witte eierpruim
 groote Reine Claude
 vroege Reine Claude
 Reine Claude violette
 Reine Claude de Bayay
 Reine Claude Verte
 Italiaansche Kwets
 Brasiliaansche Kwets
 Huiskwets
 Reine Victoria
 Botan
 Jefferson
 Kirke's plum
 Coe's golden drop
 Frühe von Bühlthal
 Washington
 Catherina

Breda, Maart 1910.

Abrikoospruim
 dubbele witte Wijnpruim
 Burbank

PERZIKEN.

Elruge's Nektarine
 Baltet
 dubbele Montagne
 Early Rivers
 Wilder
 Amsden
 Waterloo
 Vroege van Kronenstein
 Arkansas
 Lord Palmerston
 Rouge de Mai

ABRIKOZEN.

Trosoranje
 Abrikoos van Tours
 Abrikoos van Breda
 Ambrosea
 Pêche de Nancy
 Luizet
 dubbele Oranje
 Moorpark
 Montgamet
 Werdersche abrikoos of
 Zwijnsoor

J. P. M. CAMMAN.